

ART(D)ÈRIA

La cultura dels maies

L'Institut d'Estudis Ilerdencs s'endinsa en aquest poble precolombí

■ LLEIDA

F.G.

Si féssim l'exercici de preguntar en una escola quines són les cultures de l'Amèrica precolombina, la majoria d'alumnes segurament només identificaria la cultura maia, una de les civilitzacions més importants de la història de la humanitat. Per conèixer aquest ric llegat i divulgar les característiques d'aquesta cultura, la Sala Gòtica de l'Institut d'Estudis Ilerdencs acull des del passat 21 d'octubre, *Els maies*, una exposició basada en la col·lecció Pérez-Rosales del Museu Maricel de Sitges.

És habitual que les exposicions sobre aquests temes pivotin sobre una part molt concreta de les cultures precolombines: l'orfebreria procedent dels grans conjunts funeraris o religiosos de l'aristocràcia. Però l'exposició que es pot veure a l'IEI s'aparta d'aquesta visió i, a través de panells i de peces concretes, dona una explicació divulgativa del que va ser la cultura maia amb l'arqueologia com a peça fonamental per explicar aquesta civilització.

L'exposició abarca un període cronològic que va des de

La Sala Gòtica de l'IEI acull l'exposició 'Els maies' des del passat 21 d'octubre

ANNA CARRIÓ

l'any 1.000 abans de Crist fins a l'arribada dels espanyols al segle XV. Entre altres peces la mostra presenta plats de ceràmica molt ben treballats, encensers que segurament tenien la funció de cremar als

temples dels maies en honor a les divinitats i altres objectes, com puntes de llança o xiulets que simulen figures humanes i animals.

Josep Lluís Ribes, responsable de la sala d'arqueolo-

gia de l'IEI, destaca la similitud que es troba en molts aspectes de la cultura maia amb els de la prehistòria del vell continent. És evident que, a priori, aquestes dues cultures no havien estat mai en

contacte abans de l'arribada a Amèrica dels colonitzadors espanyols. Però el realment curiós del cas és que sense que hi hagués cap contacte es donin solucions tan similars entre aquestes dues cul-

tures, tant pel que fa als objectes de ceràmica, les eines i les joies com a la pròpia estructura política i religiosa de la societat.

Pel que fa a la ceràmica, els plats que es poden veure en l'exposició estan brillantment treballats amb una tècnica que recorda l'art de la Grècia clàssica. Respecte a l'estructura política i religiosa, l'exposició dona fe de la formació d'unes estructures estatals complexes que es justifiquen per la consolidació d'uns sistemes econòmics de base agrària excelsa controlada per una minoria dirigent que se situa damunt de la piràmide d'una societat de classes.

L'exposició explica com aquesta estructura va comportar que, com a Europa, també es desenvolupessin fenòmens com l'escriptura, l'arquitectura monumental o el calendari que, com la medició gregoriana que utilitzem actualment, també estava dividit en 365 dies. Per tot plegat l'exposició compara els maies amb les civilitzacions del Pròxim Orient o d'Egipte i es pregunta per què en el desenvolupament de les societats no han estat possibles altres models.